

Viite: VN/23899/2023

Lausunto hallituksen esityksestä laiksi fossiilisen polttoaineen jakelun päästökaupasta

Energiateollisuus ry (ET) kiittää [mahdollisuudesta lausua](#) EU:n uutta fossiilisten polttoaineiden jakelua koskevan päästökaupan lakiluonnoksesta ('ETS2').

Päähuomiomme ovat:

- 1) varsinkin alkuvaiheessa velvoite hakea ETS2-toimilupaa tulee olla rajattu mahdollisimman pieneen määrään toimijoita
- 2) samalla kun viranomaisten ja ETS2-toimiluvallisten tiedonsaannista tulee huolehtia, tulee raportointirasitus pyrkiä pitämään mahdollisimman pieneenä.

Yleiset huomiot koskien HE luonnosta

Pidämme hyvänä edelleen selvittää ETS2-kustannusten palautuksia hyödyntäen jo olemassa olevaa veronpalautuksia koskevaa järjestelmää. Tulisi myös arvioida, soveltuisiko tämä sellaisiin tapauksiin, joissa rajausten helpottamiseksi polttoaine olisi myyty ETS2-polttoaineena käyttöön, jota ETS2 ei koske.

Turve ja kaikki bioperäiset polttoaineet ovat ETS2-järjestelmän ulkopuolella. Toimeenpanon sujuvuuden ja selkeyden kannalta olisi hyvä, jos kaikki ETS1-järjestelmän ulkopuolinen biopolttoaineiden käyttö olisi myös ETS2-järjestelmän ulkopuolella, riippumatta onko kestävyyttä osoitettu vai.

Säännelty yhteisö

Säännellyn yhteisön ja toimiluvallisuuden määrittämisessä tulisi hakea tasapainoa, jossa velvoite toimilupa on mahdollisimman rajattu, mutta toimiluvallisella on saatavilla tieto, onko polttoaine myyty ETS2-mukaiseen kulutukseen.

Pidämme perusteltuna käyttää fossiilisten polttoaineiden valmisteverovelvollisuutta säännellyn yhteisön tunnistamisen lähtöperusteena.

Kannatamme lakiehdotuksessa esitettyä mahdollisuutta sopia velvoitteiden siirrosta. Esitämme kuitenkin, että sopiminen voisi tapahtua muutenkin kuin kalenterivuodeksi kerrallaan. Joustavampi ratkaisu mahdollistaisi vapaamman kilpailun polttoaineentoimittajasta.

Esitämme lakiin täydentävää pykälää ilmoitusmenettelystä. Säänneltyä yhteisöä koskevat monet velvoitteet, jotka erityisesti pienemmille yrityksille ovat hallinnollisesti raskaita. Toisaalta säänneltynä yhteisönä toiminta mahdollistaa polttoaineen hankinnan ilman tarvittavien päästöoikeuksien aiheuttamaa kustannuslisää. Yrityksillä tulisi olla valmisteverovelvollisuudesta riippumaton mahdollisuus valita, ovatko ne hakeutumatta säännellyksi yhteisöksi ja hankkivat kaiken polttoaineensa kulutukseen luovutettuna – vai hakeutuvatko ne säännellyksi yhteisöiksi ja vastaavat itse velvoitteista ja päästöoikeuksien hankinnasta kulutuksen ja kulutuksen luovutuksen mukaisesti, ja hankkivat polttoaineen ilman päästöoikeuksien aiheuttamaa kustannuslisää.

Valmisteverovelvollisen yrityksen tulisi olla mahdollista ilmoittaa, ettei se hakeudu säännellyksi yhteisöksi, jolloin kaikki sille myytävä polttoaine tulisi käsittää kulutukseen luovutetuksi päästöjen kannalta. Energiaviraston tehtäväksi tulisi ylläpitää listaa säännellyistä yhteisöistä (ETS2-toimiluvalliset), joille polttoaine voidaan myydä ilman myyjän velvoitetta vastata päästöoikeuksien hankinnasta.

Saman ilmoitusmenettelyn tulisi olla mahdollista myös yleisen päästökaupan (ETS1) toimijoille, joiden kaikki fossiilisen polttoaineen käyttö tapahtuu yleisen päästökaupan piirissä olevissa laitoksissa. Tämä poistaisi riskiä kahden järjestelmän päällekkäisyydestä, ja vähentäisi yritysten hallinnollista taakkaa.

Valmisteverovelvollisen ETS1-toimijan, joka ilmoittaa, ettei hakeudu ETS2 säännellyksi yhteisöksi, tulisi osana ETS1-päästöselvityksiä osoittaa, ettei se ole käyttänyt hankkimiaan fossiilisia polttoaineita muuten kuin ETS1-laitoksilla.

Ilmoitusmenettely soveltuisi myös muihin rajaustapauksiin. Toimijat, jotka pykälän 4 kohtien 3) ja 4) ovat ulossuljettuja ETS2-järjestelmästä voisivat ilmoittautua Energiaviraston ylläpitämälle listalle, jolloin polttoaineen toimittajalla olisi tieto mahdollisuudesta myydä näille polttoaine ilman velvoitetta luovuttaa myydyin määrän mukaista määrää päästöoikeuksia.

Luonnos täydentäväksi lakipykäläksi:

§ Ilmoitusmenettely

Fossiilisten polttoaineiden osalta valmisverovelvollisen tulee ilmoittaa Energiavirastolle määräpäivään mennessä, hakeutuuko säännellyksi yhteisöksi. Samoin §4 kohtien 3) ja 4) mukaisten toimijoiden tulee ilmoittautua Energiavirastolle. Energiaviraston tehtävänä on ylläpitää listaukset:

- valmisteverovelvollisista ja muista ETS2 säännellyistä yhteisöistä (jotka hoitavat itse veloitteet)
- valmisteverovelvollisista tahoista, jotka ovat ilmoittaneet hankkivansa kaiken käyttämänsä polttoaineen kulutukseen luovutettuna, eivätkä ole ETS2 säänneltyjä yhteisöjä
- valmisteverovelvollisista tahoista, jotka ovat ilmoittaneet käyttävänsä kaiken hankkimansa polttoaineen ETS1-laitoksissa, eivätkä ole ETS2 säänneltyjä yhteisöjä
- §4 kohtien 3) ja 4) mukaisista toimijoista, joille myyty polttoaine ei ole tämän lain soveltamisalan piirissä

ETS2 säännellyt yhteisöt voivat soveltaa pykälän §5 mukaista sopimismenettelyä polttoaineen toimittajansa (säännelty yhteisö) kanssa.

Lisätiedot: Petteri Haveri (petteri.haveri@energia.fi, 050 5711554)